

Tråd nr 3

I serien forbedringspotensiale i forvaltning av raseansvaret i NEKF skal vi i dag se på holdninger og beslutninger om bruk av avlsverktøy i NEKF. Spørsmålet er hva er besluttet tidligere, hva er gjort, hvor godt er beslutningene forankret i organisasjonen, og hvor står vi nå ?

Flere kokker

Omtrent samtidig med oppstarten av arbeid med nye felles nordiske jaktprøveregler i 2010 ble det arbeidet parallelt i NEKF via datautvalget og avlsutvalget for Norsk Elghund Grå med å etablere en IT-løsning for å registrere og bruke alle data fra jaktprøver og utstillinger som grunnlag for avl. Det å tilrettelegge en slik løsning som en søkbar hundedatabase ble også sett på som en mulig forretningside hvor brukerne/hunde-eierne skulle betale for å bruke systemet. IT-programmet fikk navnet Dog123 og skulle utvikles i samarbeid med Egmont Publishing. Mer om innholdet i dataløsningen kommer vi tilbake til. Samtidig med dette arbeidet løshundkomiteen i NEKF med å etablere nye felles nordiske jaktprøveregler. Partene i dette samarbeidet syslet også med tanker om å etablere en felles Nordisk hundedatabase for å registrere prøvedata. Styret i NEKF vedtok i Juni 2011 at en eventuell IT-avtale med Egmont måtte forankres i vedtak i RS 2012. Om dette styrevedtaket ble avglemt, eller om det ikke var «stemning» for å ta IT-løsningen til behandling i RS, vites ikke. Prosjektet ble likevel igangsatt i 2012 og prøveregistreringsprogrammet som en del av IT-løsningen Dog 123 ble ferdigstilt slik at det kunne tas i bruk fra prøvesesongen høsten 2013. Internt i NEKF og områdeklubbene var det uenighet om løsningen fungerte, eller «ikke skulle fungere». Utviklingsarbeidet var i seg selv en krevende øvelse da en sentral person i avlsutvalget for NEG også hadde rolle som utvikler/tilknytning til IT-leveransen. I ettertid hevder styret i NEKF at de ikke visste om denne dobbeltrollen. Under RS i NEKF 2014 ble spørsmålet om bruk av Dog123 tatt opp i forbindelse med gjennomgang av årsmeldingen for 2013. Her ble følgende vedtak fattet på bakgrunn av forslag fra Hadeland Elghundklubb:

- VEDTAK:** *Forbundsstyrets årsberetning godkjennes av RS 2014 som Forbundsstyrets årsberetning for 2013 med følgende fotnoter:*
- *Det påtroppende styret henstilles til å utgi Årboka 2013.*
 - *“Mediagruppera” avvikles med øyeblikkelig virkning.*
 - *RS henstiller til det påtroppende styret om å avslutte samarbeidet med Egmont HM AS, snarest på den best mulig økonomisk måte. RS-ordfører holdes løpende orientert.*
 - *NEKF tar umiddelbart kontakt med den Finske Jämt- og Gråhundklubben for å kartlegge mulighetene for å kunne ta del i det dataprogrammet som de i dag benytter. (Mot 5 stemmer)*
 - *Det tas sikte på at dette programmet kan benyttes fra prøvesesongen 2014. Så snart dette er avklart, skrinlegges bruken av Dog123. (Mot 6 stemmer)*

Endte i retten

For å gjøre en lang historie kort endte saken med at Egmont i April 2015 stevnet NEKF for retten for manglende betaling av påløpte kostnader tilknyttet utvikling av IT-løsningen.

Saken ble behandlet i Oslo tingrett 14. Januar 2016 hvor NEKF ble dømt til å betale 1 646 795 kroner til Egmont. I tillegg 186 360 kroner i saksomkostninger. I forbindelse med rettsaken hevdet NEKF at leders signatur på avtalens del 1 med Egmont fra Januar 2012 var falsk. Ny styreleders signatur på avtalens del 2 ble ikke bestridt. Styret i NEKF gikk inn for å anke saken. Anken ble sendt Borgarting Lagmannsrett 12. Februar 2016. Anken ble begrunnet med mangelfull oppfyllelse av avtalen mellom Egmont og NEKF, og ugyldighet av avtalen som følge av manglende fullmakt til å undertegne avtalen. NEKF hevdet at Egmont måtte forstå at slike avtaler ikke kunne inngås av styret i NEKF, men måtte forankres i RS-vedtak. Ekstraordinært RS i NEKF 31. Mars 2016 vedtok likevel å godta et tilbud om forlik fra Egmont på 1 200 000,- kr som endelig oppgjør mellom partene. Tilbudet fra Egmont var datert dagen før ekstraordinært RS. Flere områdeklubber tilsluttet NEKF vedtok umiddelbart å bidra med lån til NEKF slik at skyldig beløp til Egmont kunne betales. Fra før hadde NEKF betalt Egmont kr 300 000 før prosjektet ble stoppet.

Hva gikk vi glipp av ?

Registreringsløsningen for jaktprøver var i seg selv ikke annet enn en registreringsløsning uten at det i tillegg ble utviklet en applikasjon som muliggjorde innlogging og søkefunksjoner. Det skulle derfor etableres en portal som brukerne kunne benytte til å legge inn data på sin hund og søke i databasene. Til dette formålet ble databaseportalen Dog123 utviklet. Ett av hovedelementene i Dog123 var jaktprøverregistrering og publisering av jaktprøver. Jaktprøvedelen er en registreringsløsning som ble utviklet for Norsk Kennelklubb (NKK) og integrert i Dog123. NEKF har selv listet opp hva IT-løsningen Dog123 skulle bidra med. Blant annet skulle databaseløsningen inneholde følgende løsninger:

- Liste ut jaktprøver basert på ulike kriterier
- Jaktprøveresultater skulle automatisk importeres inn i databasen
- Det skulle utvikles en søkemodul for årets jaktprøver
- Opprette dynamiske valpelister som automatisk importerte informasjon til databasen
- Dynamiske avlshundslister med mulighet for å søke etter avlshunder
- Søk etter hannhund

Når RS i 2013 stoppet utviklingen av IT-løsningen Dog123 var avlsutvalgene igjen tilbake til bruk av blyant og papir som grunnlag for å ajourføre sine avlshundslister.

Geninova

Samtidig med utviklingen av IT-prosjektet Dog123 i samarbeid med NKK var Norske Elghundklubbers Forbund med i et avlsprosjekt i regi av Geninova. Målet med dette prosjektet var å etablere et avlsarbeid i forhold til hundens jaktegenskaper ved å bruke tilsvarende metoder som brukes i avl på gris og storfe. I dette tilfelle var målet å forbedre jaktegenskapene hos elghundrasene Norsk Elghund Grå og Norsk Elghund Sort. Prosjektet var et samarbeid mellom selskapene Geninova, BioBank, Norsvin, Norske Elghundklubbers Forbund og NMBU. Prosjektdeltaker fra NMBU var avlsprofessor Odd Vangen. Prosjektet

hadde varighet fra 2014 til 2016 og totalbudsjettet var på 7 millioner kroner. Regionalt forskningsfond Innlandet støttet prosjektet med 3,5 millioner kroner. Leder for prosjektet var Marte Wetten, avlsforsker i Geninova. Prosjektet er omtalt her:

<https://www.nmbu.no/fakultet/biovit/om/aktuelt/node/10064>

Resultater fra prosjektet i samarbeid med Geninova finner du her:

<https://docplayer.me/9733448-Fou-prosjekt-elghund-13-06-2015-marte-wetten-geninova.html>

En artikkel i bladet Jakt nr 7 i 2013 forteller at Norske Elghundklubbers Forbund tar steget over i den nye digitale virkeligheten:

<https://drive.google.com/file/d/1kRjMrRMWOucAL0hBgvi87kjPEoDJneXV/view?usp=sharing>

Samarbeidet med Geninova avsluttes etter prosjektperioden

Men Adam ble som kjent ikke lenge i Paradis. Prosjektperioden for Geninova var angitt fra 2014 til 2016. Allerede i Juni 2014 stilte Lov og Kontrollkomiteen spørsmål til styret i NEKF vedr. Geninova-prosjektet;

<https://drive.google.com/file/d/13A4IYLS71H IXZ3OnPj75mNB4Xe3kZJV/view?usp=sharing>

På RS i 2015 la Lov og Kontrollkomiteen fram en erklæring som var svært kritisk til forskningsprosjektet. Sør-Trøndelag Elghundklubb fremmet forslag om å ta flere avsnitt ut av erklæringen. Forslaget fra Sør-Trøndelag fikk flertall i RS og erklæringen fra LKK med endringer ble tatt til etterretning.

<https://drive.google.com/file/d/14csXJOWTvP1IGgd5J5g9N9sOkSr3IX0 /view?usp=sharing>

På RS i 2016 er Forskningsprosjektet omtalt svært positivt i årsmeldingen for 2015. Her kan en lese;

FoU prosjektet

Prosjektet er inne i det siste året, det er innsamlet nesten 1000 stk. DNA prøver. Samt det er laget gode data på bruksegenskaper og slektskap analyser. Prosjektet har utviklet avlsprogram, der Blup indekser kan brukes i utvelgelse av avlshunder. Blup indeksen kan velges på enkelt moment og på hele jaktprøven. Prosjektet har pekt på hvilke utfordringer som ligger i avlen, der hunder blir målt i forskjellige jaktprøve former.

På RS i 2017 er FOU-prosjektet omtalt i årsmeldingen for 2016. Det henvises til at et videre samarbeid med «Aninova» vil innebære en kontingentøkning for medlemmene. Det vises til at dette eventuelt må tas stilling til på et senere RS.

FoU prosjektet

Prosjektet er avsluttet, det er innsamlet nesten 1000 stk. DNA prøver og regnet på arvbarheter. Det er levert en sluttrapport for prosjektet, samt noen delrapporter i prosjektperioden. Et videre samarbeid med Aninova medfører en kontingent økning til medlemmene, det er blir også betalingsløsning på hvilke opplysninger som ønskes opplyst i gjennom avlsprogram. Dette må eventuelt vedtas på et RS ved en senere anledning. Det er utviklet en beta versjon av avlsprogram, der det legges vekt på slektskapsverdier og avlsverdier.

Samarbeid med Aninova skal utredes

Til RS 2020 fremmet Oslo-Området Elghundklubb forslag om å utrede et samarbeid med Aninova. RS fattet vedtak om at *FS nedsetter et utvalg som senest fram til RS 2022 skal undersøke hvilke muligheter/utfordringer som ett eventuelt samarbeid med Aninova kan gi oss og presentere dette senest på RS 2022. NKK har tidligere ikke ønsket å dele hundedata med en kommersiell aktør, og har tidligere avvist ett samarbeid med Aninova. Det som må være med i et slikt mandat er bl.a. alle kostnader, lovlighet ved bruk av data, hvilken nytte har vi av det.*

<https://drive.google.com/file/d/1o64QYj6FgBwgFgEZnu89UKVnteEWH7hd/view?usp=sharing>

Det som er skjedd videre med dette arbeidet er så langt en godt bevart hemmelighet for medlemmene i NEKF og saken er ikke på sakslista til RS 2022. Derfor kan det vanlige medlem spørre seg; hvor står vi i forhold til bruk av avlsverktøy nå ? Er det Hitta Älghund som skal brukes ?